

POSUDEK OPONENTA DISERTAČNÍ PRÁCE

Jméno autora:	JUDr. Karel Alexa
Téma práce:	Lhůty při správě daní
Rozsah práce:	242 stran
Datum odevzdání práce:	nevyznačeno

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autor si jako téma své disertační práce zvolil problematiku spadající do práva daňového, konkrétně potom do práva daňového procesního a zaměřil se na analýzu lhůt při správě daní. Jedná se z ohledu finančního práva o téma významné, neboť daňové právo tvoří jeden ze stěžejních subsystémů finančního práva a konkrétně právo procesní je jeho významnou, i když odbornou literaturou poněkud opomíjenou součástí.

V celém souboru daňové právo procesní upravuje daňové řízení, se kterým jsou spjaty jednotlivé lhůty, které v jeho průběhu musí jak daňový poplatník, tak i správce daně dodržovat. Významnost tématu zdůrazňuje i fakt, se autor neomezuje pouze na právo procesní, ale dotýká se i práva hmotného.

Pozitivem disertační práce je skutečnost, že se neomezuje toliko na daňové právo, ale dotýká se i ostatních procesních oborů práva, jako je právo občanské či právo trestní, s nímž daňové právo úzce souvisí v oblasti daňových trestních činů.

Dle mého názoru se jedná o velmi aktuální problematiku, které je nutné stále věnovat značnou pozornost. To plyne především ze skutečnosti, že zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků byl nahrazen zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, jehož interpretace zatím není určena ustálenou judikaturou a o to více je zapotřebí se mu věnovat v oblasti teoretického výkladu.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Autorem zvolené téma je tématem, které lze označit za téma spadající do daňového práva, ale nepřímo se dotýká i práva občanského a trestního. K úspěšnému zvládnutí tématu jsou nutné znalosti z daňové teorie, finančního, daňového práva, jak již jsem uvedl shora, i procesního práva občanského a trestního, ale i z oblasti obecné právní teorie. Veškeré autorem zvolené metody zpracování jsou v souladu se zaměřením jeho práce, a to jak použitá metoda analytická, tak i metoda komparativní včetně metody deduktivní.

Základními vstupními údaji pro zpracování této práce nejsou jenom odborné monografie, právní předpisy a judikáty, ale též jednotlivé odborné články právních teoretiků v dané oblasti, jakož i celá rozhodovací praxe všech stupňů soudů, byť se

jedná spíše o judikaturu vztahující se k předcházející zákonné úpravě (zákonu o správě daní a poplatků).

3. Formální a systematické členění práce

Z formálního hlediska se disertační práce skládá z prohlášení, poděkování, obsahu, úvodu, dvou základních částí, a to z části obecné, která se skládá z šesti kapitol, a části zvláštní, která se skládá ze sedmi kapitol, závěru, seznamu použitých zkratk, seznamu použité literatury a dalších pramenů a summary v jazyce anglickém včetně klíčových slov, které autor v textu používá.

Po krátkém úvodu, v němž si doktorand klade základní cíle své práce, kterými jsou především zkoumání fenoménu lhůt v jeho základních a obecných konturách, se v první části nazvané jako část obecná, a v první kapitole nazvané „O správě daní“ zabývá obecně charakteristikou správy daní. Správu daní chápe jako postup správního orgánu správce daně při stanovení daňové povinnosti poplatníka.

V následující kapitole věnované „Počítání času“ se potom věnuje kompletně otázce času v pojetí práva a času v pojetí právní skutečnosti.

V další kapitole pojednává o lhůtách. V této kapitole se zabývá jednotlivými vymezeními pojmů lhůt, definicí lhůty a též definicí doby. Závěr této kapitoly je pak věnován konstrukčním prvkům lhůt.

Čtvrtá kapitola první části se věnuje hlavně druhům lhůt. Autor jednotlivé lhůty rozděluje na lhůty hmotněprávní a procesní a dále na lhůty promlčecí a prekluzivní. Okrajově se potom věnuje lhůtám pořádkovým, lhůtám solučním a též lhůtám smluvním, soudcovským, správcovským a lhůtám zákonným.

Pátá kapitola je věnována počítání času. Vedle obecných principů se autor dotýká též problematiky počítání lhůt podle daňového řádu a specifikům, které přinesly novely zákona o daních z příjmů, jakož i nový daňový řád.

Šestá kapitola je potom věnována běhu lhůt podle daňového řádu. Zvláštní část, která je uvedena od strany 131 a násl., se věnuje lhůtám pro podání daňových tvrzení.

Další kapitola se věnuje lhůtám splatnosti jednotlivých daní a třetí kapitola pak lhůtám pro stanovení daní.

Kapitola čtvrtá této části pojednává o lhůtách pro placení daně.

Pátá kapitola potom o lhůtách pro uplatnění prostředků ochrany při správě daní.

Šestá kapitola se zabývá lhůtami stanovenými správcem daně a poslední sedmá kapitola interními lhůtami správce daně, které jsou obsaženy v interních normativních instrukcích správce daně.

Závěr práce je potom shrnutím poznatků, ke kterým autor při zpracování tohoto tématu dospěl. Je výsledkem jeho poznání procesního práva, konkrétně pak aplikace lhůt v daňovém řízení. Autor poukazuje v tomto závěru na problémy, které podle jeho názoru vyvolala novela daňového řádu.

4. Vyjádření k práci

Celkově je z disertační práce zřejmé, že autor má detailní znalosti v oblasti daňové problematiky, a to jak teoretické, tak i praktické.

Tato skutečnost mu umožnila, aby vytvořil kompletní práci, která pojednává o procesních lhůtách k daňovému řízení a všech aspektech, které s počítáním lhůt souvisejí.

Práci oceňuji též za zaujímání autorových jednotlivých vlastních stanovisek k dané problematice. Autor mohl uvést vícero návrhů de lege ferenda a způsobit prosazení těchto návrhů do daňové teorie, ale o tomto může pak dále pojednat v rámci obhajoby. Domnívám se, že cíl, který je uveden v úvodu disertační práce a který si autor v úvodu takto vytýčil, se autorovi podařilo splnit a též souhlasím s jeho závěry, které jsou uvedeny v závěru disertační práce, kdy krátce shrnuje danou problematiku a kriticky hodnotí některá ustanovení daňového řádu, které v praxi činí značné problémy.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Z hlediska cíle vytýčeného autorem se domnívám, že práce tento cíl naplnila. Autor popsal právní úpravu počítání lhůt při správě daní. Domnívám se, že autor mohl některé vlastní názory a řešení ještě více doplnit a rozvést a že mohl komparovat stávající právní úpravu daňového procesního práva s právní úpravou zahraniční. Určitě by dospěl někdy k odlišným názorům než k těm, které uvádí ve své disertační práci, čímž samozřejmě a priori neříkám, že autorovy názory jsou chybné.
Samostatnost při zpracování tématu	S ohledem na rozsah disertační práce a seznam použité literatury je více než pravděpodobné, že práce je původním tvůrčím dílem autora a i při zhodnocení systémem Theses je patrné, že práce je autorem zpracována samostatně.
Logická stavba práce	Disertační práce je z hlediska systematického velmi vhodně členěna. Struktura celé osnovy je přehledná a logická.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	V práci jsou využity a citovány správným způsobem veškeré zdroje, ze kterých autor čerpal. S touto literaturou pracoval velmi pečlivě a veškeré odkazy uvedl na správném místě, opět bez mých zásadních připomínek.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Analýza disertační práce je dostačující. Autor se přeci jen mohl blíže seznámit i se zahraniční právní úpravou daňového práva procesního a komparovat naši právní úpravu se zahraniční. Určitě by to dodalo práci na významu.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úpravu práce hodnotím jako velmi dobrou.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková i stylistická úroveň disertační práce je velmi dobrá. Nenašel jsem v práci žádná jazyková ani stylistická pochybení.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Institut lhůt a doby se neprojevuje jenom v daňovém právu procesním, ale i v daňovém právu hmotném. Autor by mohl při obhajobě své disertační práce v krátkosti zmínit některé lhůty či doby, které se projevují v daňovém právu hmotném. Jako vodítko mohu např. uvést uplatnění osvobození dividend, které měly být vypláceny poplatníkovi – společníkovi kapitálové společnosti, od daně z příjmů, jež by mělo nabýt účinnosti k 1.1.2014.

Dle mého názoru se jedná o disertační práci, která splňuje veškeré nároky kladené na tento typ prací. Domnívám se, že předložená disertační práce splňuje i veškeré požadavky a je na velmi dobré odborné úrovni.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Disertační práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		

V Praze dne 19.08.2013

oponent disertační práce